

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **N. N. H.**, zastoupeného Mgr. Matúšem Bónou, advokátem se sídlem v Brně, Novobranská 14, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 28 Az 88/2005, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2005, č.j. OAM-1410/VL-07-05-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 1. 2006, č. j. 28 Az 88/2005 – 12,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) brojí včasně podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému usnesení Krajského soudu v Hradci Králové jímž byla odmítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 9. 2005, č.j. OAM-1410/VL-07-05-2005. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyl stěžovateli k jeho žádosti udělen azyl podle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona

č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 téhož zákona.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce prostřednictvím svého zástupce v zákonné lhůtě žalobou. Ta neobsahovala údaj o tom, kde je žalobce v den podání žaloby hlášen k pobytu, ani údaj o adrese, na níž mu lze doručovat. V žalobě nebyl uveden den doručení napadeného rozhodnutí a nebyl k ní připojen opis tohoto rozhodnutí. Podle názoru krajského soudu žaloba neobsahovala veškeré náležitosti podání požadované v ust. § 37 odst. 3 a § 71 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). V souladu se zákonnou povinností ve smyslu ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. krajský soud usnesením ze dne 12. 10. 2005 vyzval zástupce žalobce (adresa pobytu žalobce nebyla známa) k odstranění vad podání, tj. aby ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení citovaného usnesení doplnil žalobu ze dne 3. 10. 2005 o stejnopis žalobou napadeného rozhodnutí, údaj o datu doručení rozhodnutí žalovaného žalobci za účelem možnosti posouzení včasnosti žaloby a sdělení současného pobytu žalobce. Zároveň žalobce poučil o následcích nevyhovění výzvy v soudem stanovené lhůtě, tedy o možnosti odmítnutí řízení o takovém podání, nebude-li možno pro jeho nedostatky v řízení pokračovat. Uvedené usnesení bylo řádně doručeno zástupci žalobce dne 17. 10. 2005. Zástupce žalobce v soudem stanovené lhůtě však žalobu nedoplnil, proto krajský soud podanou žalobu dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl. V odůvodnění svého rozhodnutí shrnul procesní postup při odstraňování vad podání předcházející jeho vydání s uvedením příslušných zákonných ustanovení. Uvedl, že z databáze MV ČR dne 4. 10. 2005 zjistil, že žalobce odešel dne 20. 9. 2005 z P. S. K. O. a jeho pobyt není znám.

Proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby podal žalobce kasační stížnost opírající o ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. z důvodu nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Stěžovatel má za to, že v jeho případě nebyla splněna podmínka předpokládaná ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro odmítnutí návrhu, a to nemožnost v pokračování řízení pro vyčtené vady. Považuje veškeré skutečnosti související s rozhodnutím správního orgánu za zřejmé z obsahu správního spisu žalovaného, který k provedení důkazu navrhoval sám žalobce ve svém původním podání. Je také přesvědčen, že neznámý pobyt stěžovatele není sám o sobě překážkou dalšího řízení, vzhledem k jeho zastoupení advokátem v soudním řízení. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i usnesení krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Ve věci řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení. Ztotožňuje se s usnesením krajského soudu o odmítnutí žaloby, námitky jmenovaného v podané kasační stížnosti shledává za neodůvodněné a absentující jakékoliv vysvětlení skutečnosti, že v dané lhůtě žalobu stěžovatel nedoplnil. Kasační stížnost žalovaný správní orgán navrhl jako nedůvodnou zamítnout.

Kasační stížnost je podle ust. § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno po nabytí účinnosti zákona č. 350/2005 Sb. (tj. po 13. 10. 2005), postupoval Nejvyšší správní soud již podle s. ř. s. ve znění

novelizovaném uvedeným zákonem. Zdejší soud se proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval nejprve otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a je tedy přijatelná. Nejvyšší správní soud se vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu podrobně věnoval např. ve svých usneseních ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, případně ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57 (obě dostupná na www.nssoud.cz), kde dospěl k závěru, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat mimo jiné tehdy, pokud se dotýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. Tak tomu bylo i v daném případě, neboť stěžovatelem uplatněný důvod kasační stížnosti (otázka povinného uvedení aktuálního místa pobytu žalobce či adresy pro doručování v případě jeho zastoupení advokátem) nebyl dosud řešen judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Poté, co Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přijatelnou, přistoupil k posouzení důvodnosti kasační stížnosti vázán jejím rozsahem a uplatněným důvodem podle ust. § 109 odst. 2, 3 s. ř. s. Přitom neshledal vady podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Tvrzenou nezákonnost napadeného rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. stěžovatel spatřuje v nenaplnění všech podmínek vyžadovaných ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro odmítnutí podání, konkrétně nebyl dle stěžovatele splněn předpoklad překážky pokračování v řízení pro vytčené nedostatky podání. Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu zjistil, že krajský soud odmítl podání žalobce v důsledku nedoplnění náležitostí podané žaloby, výslovně zákonem požadovaných, ve stanovené lhůtě. Nedostatky uvedeného podání krajský soud správně specifikoval, když žádal žalobce o doložení stejnopisu žalobou napadeného rozhodnutí, údaje o datu doručení rozhodnutí žalovaného žalobci za účelem možnosti posouzení včasnosti žaloby a o sdělení současného pobytu žalobce. Ani sám žalobce existenci krajským soudem zjištěných vad podání v kasační stížnosti nerozporoval. V souladu se zákonem pak krajský soud vyzval žalobce prostřednictvím jeho zástupce k doplnění chybějících náležitostí a současně ho poučil o následcích nevyhovění takové výzvy ve stanovené lhůtě. Spisový materiál dokládá, že ačkoliv bylo usnesení s výzvou k odstranění nedostatků podání řádně doručeno zástupci žalobce, ten žalobu v soudem stanovené lhůtě nedoplnil, ani jiný úkon vůči soudu neučinil. Nejvyšší správní soud neshledal postup krajského soudu, jímž za této procesní situace řízení o podané žalobě podle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl nezákonným, neboť všechny podmínky předpokládané zmíněným ustanovením pro odmítnutí podání byly i dle názoru zdejšího soudu naplněny. Námitku žalobce o nesplnění jedné z podmínek předpokládaných tímto ustanovením, spočívající v nemožnosti pokračování řízení pro vytčené vady, je třeba posuzovat ve vztahu k jednotlivým vadám žaloby samostatně, nicméně v kontextu následujícího výkladu nelze přisvědčit namítané nezákonnosti napadeného rozhodnutí krajského soudu.

Obecné náležitosti každého podání adresovaného soudu, jež se vztahují na všechna řízení podle soudního řádu správního jsou stanovena v ust. § 37 odst. 3 s. ř. s. podle něhož musí z každého podání být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje; a musí být podepsáno a datováno. Ten, kdo činí podání, v podání uvede o své osobě osobní údaje jen v nezbytném rozsahu; vždy uvede jméno, příjmení a adresu,

na kterou mu lze doručovat. Jiné osobní údaje uvede žalobce jen tehdy, je-li toho třeba s ohledem na povahu věci, která má být soudem projednána. Další náležitosti podání – nad rámec „minimálních“ náležitostí dle výše uvedeného zákonného ustanovení – jsou pro žalobu směřující proti rozhodnutí správního orgánu definovány v ust. § 71 s. ř. s., kdy žaloba musí obsahovat mimo jiné označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci. Odstavec druhý tohoto ustanovení ukládá žalobci povinnost připojit k žalobě jeden opis napadeného rozhodnutí. Mechanismus umožňující odstraňování a opravy vad podání je zakotven v ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. a vzhledem k subsidiární použitelnosti obecných ustanovení o řízení ve správním soudnictví dopadá na situace nedostatků náležitostí jak obecných tak zvláštních vyplývajících ze shora citovaných ustanovení.

Co se týče nesplnění požadavku na připojení opisu napadeného rozhodnutí k žalobě, stěžovatel namítá, že veškeré skutečnosti související s rozhodnutím správního orgánu jsou zřejmé z obsahu správního spisu žalovaného, které k provedení důkazu navrhoval v podané žalobě, proto neodstranění tohoto nedostatku žaloby nemůže být překážkou v pokračování řízení. Nejvyšší správní soud přisvědčil tvrzení stěžovatele, že nedoložení stejnopisu napadeného rozhodnutí ani přes výzvu soudu není takovým nedostatkem podání, pro který není možno v řízení pokračovat. Za takové procesní situace si soud obstará příslušný stejnopis sám, avšak na náklady žalobce. Ztotožnil se tak s právním názorem Vrchního soudu v Praze judikovaným v jeho usnesení ze dne 22. 1. 1993, sp. zn. 6 A 6/93 (SP 13/1993).

Ohledně vady podání spočívající v neuvedení data doručení napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud neshledal naplnění předpokladu takové nedostatku podání, jež by byl překážkou v pokračování řízení. Označení napadeného rozhodnutí je nesporně náležitostí, bez níž nelze v řízení pokračovat, oproti tomu den jeho doručení či jiného oznámení lze zjistit ze správního spisu či dalším šetřením u osoby, která měla povinnost je doručit, a proto neuvedení tohoto data ani k výzvě soudu samo o sobě nevede k odmítnutí návrhu. Ze správního spisu vyplývá, že žaloba byla podána včas i přes neuvedení konkrétního data doručení napadeného rozhodnutí správního orgánu žalobcem. Uvedené rozhodnutí žalované nabylo právní moci fikcí doručení žalobci ve smyslu ust. § 24a odst. 2 zákona o azylu dnem 20. 9. 2005 a žaloba proti tomuto rozhodnutí byla podána osobně u krajského soudu dne 4. 10. 2005, tudíž byla jednoznačně dodržena lhůta 15 dnů pro podání žaloby proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ve věci azylu. Podle odstavce druhého ust. § 24a zákona o azylu nedostaví-li se žadatel o udělení azylu k převzetí rozhodnutí v den ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je dne k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí žadateli o udělení azylu doručeno. Úřední záznam Ministerstva vnitra z pracoviště P. S. K. O. ze dne 20. 9. 2005 dokládá, že se žalobce bez sdělení důvodu nedostavil k převzetí rozhodnutí žalované, přestože mu byla výzva k rozhodnutí doručena.

K důvodu kasační stížnosti spočívajícím v tvrzení, že žalobce je již v řízení o žalobě zastoupen advokátem, takže není třeba uvádět i přes výzvu krajského soudu místo jeho pobytu, se uvádí:

Povinnou náležitostí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu je uvedení adresy, na kterou lze žalobci doručovat. Jiné osobní údaje uvede žalobce v žalobě jen tehdy, je-li toho třeba s ohledem na povahu věci, která má být soudem projednána.

Žalobce – žadatel o azyl v žalobě musí především uvést, kde je v den podání žaloby hlášen k pobytu. Tato povinnost stíhá žalobce proto, že podle tohoto údaje se určuje místní příslušnost krajského soudu. Podle ust. § 32 odst. 4 zákona o azylu je totiž k řízení o žalobě místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v den podání žaloby hlášen k pobytu.

Jestliže žalobce v žalobě tento údaj přes výzvu neuvede, nemůže krajský soud, jemuž žaloba došla, posoudit, zda je k řízení místně příslušný. Nebylo by ani možno aplikovat ust. § 7 odst. 6 s. ř. s., podle něhož není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému. Nesouhlasí-li tento soud s postoupením věci, předloží spisy k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

Jestliže žalobce přes výzvu soudu neuvede vůbec žádnou svoji adresu (tedy ani místo, kde byl v den podání žaloby hlášen k pobytu, ani současné místo pobytu, pokud je odlišné, resp. ani adresu, na kterou mu lze doručovat), nemůže krajský soud k projednání věci nařídít jednání, k němuž v případě, že považuje za nutné ho vyslechnout, musí předvolat i žalobce.

Skutečnost, že žalobce je od počátku řízení zastoupen advokátem, nemůže na těchto závěrech nic změnit.

Poznamenává se, že ze stejných principů je třeba vycházet vždy tam, kde je místní příslušnost krajského soudu ve správním soudnictví založena na bydlišti žalobce, případně na místě, kde se zdržuje. Je tomu tak ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení (§ 7 odst. 3 s. ř. s.). Proto i v těchto věcech je třeba trvat na tom, aby žalobce v žalobě uvedl své bydliště, případně místo, kde se zdržuje. Adresu, na kterou lze doručovat, uvede žalobce tehdy, je-li odlišná od jeho bydliště nebo místa, kde se zdržuje.

Nejvyšší správní soud nepovažuje tyto požadavky za samoučelné či příliš formalistické. Je pravda, že v některých případech si soud může zjistit požadované údaje jinak (z evidence žadatelů o azyl, ze spisů České správy sociálního zabezpečení). Takové zjišťování by bylo v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti soudního řízení; přitom soud, který by takové zjišťování prováděl, by neměl jistotu, zda je vůbec soudem místně příslušným.

Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že ze shora uvedených důvodů nepovažuje za únosné, aby žalobce, tedy ten, kdo po soudu jako orgánu státu požaduje přezkoumání své věci a vydání rozhodnutí, zůstal po celou dobu soudního řízení v anonymitě.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění kasační stížností uplatněného důvodu způsobujícího nezákonnost napadeného rozhodnutí krajského soudu a kasační stížnost proto podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se soud nezabýval, neboť podle ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu ve znění účinném ode dne 13. 10. 2005 má podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ve věci azylu odkladný účinek.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. května 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

